

Goede collectieve
arbeidsvoorwaarden voor
een aantrekkelijke zorg

Arbeidsvoorwaarde
pensioen in de
schijnwerpers

Oog voor individuele
werknemersbelangen

Gezond en veilig werken
belangrijker dan ooit

Meer zeggenschap voor
zorgprofessionals

Maatregelen noodzakelijk
voor de arbeidsmarkt

Over de organisatie

“Alle voorspellingen kwamen uit”

De zorg en de economie stonden nogal op zijn kop nadat corona in 2020 haar introductie deed. Zonder in een glazen bol te hoeven kijken wisten we dat 2021 een moeilijk jaar zou worden. Nota bene een jaar waarin alle grote zorgcao's vernieuwd moesten worden tegen de achtergrond van een torenhoge inflatie. En een jaar waarin sinds twee decennia de ziekteverzuimcijfers nog niet zo hoog waren geweest, terwijl tegelijkertijd alle alarmbellen rinkelden voor de oplopende tekorten op de arbeidsmarkt.

Alle voorspellingen kwamen uit. Uitgezonderd de ggz kwamen andere cao's niet zonder slag of stoot tot stand. Onder druk van de aankondiging van een derde zondagsdienst lukte het een sterk verbeterd akkoord voor een Cao UMC te sluiten. Bij de ziekenhuizen was het noodzakelijk voor Kerst een petitie op touw te zetten. De handtekeningen van 4.200 professionals spoorden de NVZ aan met een evenwichtiger cao-voorstel te komen. Dat had effect, alleen nog niet voldoende om voor de jaarwisseling tot een nieuwe Cao Ziekenhuizen te komen. In de jeugdzorg worden nog steeds collectieve acties gevoerd terwijl ook daar de houdbaarheidsdatum is verstreken. In dit jaarverslag meer 'details'.

Met de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel is de komende jaren veel werk aan de winkel over de arbeidsvoorwaarde pensioen als inkomen voor later.

Mooi is dat een pensioenpanel met zorgprofessionals meedenkt wat nodig is voor een goed pensioen. We wijden een speciaal hoofdstuk aan relevante pensioenontwikkelingen.

Over de gehele linie groeit de invloed van FBZ en daar zijn we blij mee. Met meer aangesloten beroepsverenigingen neemt tegelijk onze zeggingskracht aan cao-tafels toe. We heten de beroepsverenigingen [VVP](#) en [NVKI](#) van harte welkom in vakbondland. Arbeidsvoorwaarden zijn nooit 'af'. Bij FBZ Rechtshulp signaleren we veel zorgprofessionals met vragen of problemen. We zijn blij dat dit aanbod aanslaat en de pilotstatus is ontgroeid, en erg trots dat zorgprofessionals onze individuele juridische dienstverlening gemiddeld het rapportcijfer 8,5 geven.

Maarten Faas, *Voorzitter*

Goede collectieve arbeidsvoorwaarden voor een aantrekkelijke zorg

Onze kerntaak is het behartigen van de collectieve belangen van de achterban van FBZ. Denk aan het sluiten van cao's en sociaal plannen. Duidelijke cao-afspraken betekent niet dat alles vanzelfsprekend goed gaat. Soms moeten partijen nog een bepaalde uitvoeringsregeling overeenkomen. En bij bijvoorbeeld fusies of financiële problemen is er vaak een reorganisatie waar werknemersbelangen op het spel staan. Daarover maakt FBZ dan afspraken in een sociaal plan. En soms poept een kwestie op die opgelost moet worden. Het jaar 2021 in vogelvlucht.

Generieke loonstijging

4 cao-akkoorden in 2021

Januari

Nog geen perspectief voor nieuwe Cao UMC

Eind 2020 starten de onderhandelingen voor een nieuwe Cao UMC, waarover de cao-partijen in januari verder praten. FBZ en de andere bonden benadrukken het belang van een generieke loonstijging. Werkgeversorganisatie NFU wil een bod opstellen op basis van de wensen en mogelijkheden.

Februari

Stevige eerste ronde Cao Jeugdzorg

Bij de start van de onderhandelingen voor een nieuwe Cao Jeugdzorg komt werkgeversorganisatie Jeugdzorg Nederland met een keiharde boodschap: ze zet in op 0% loonsverhoging en wil een aantal zaken verslechteren (zoals een lager doorbetalingspercentage bij ziekte, afschaffen van de vergoeding van vakbondscontributies en vervangen van de transitievergoeding die slechter uitpakt). De bonden zijn zwaar teleurgesteld. Jeugdzorg Nederland is bereid haar inzet aan te passen, maar blijft vasthouden aan het 'loonbod' van 0%.

Maart

Onderhandelingsresultaat Cao Arbo Unie

FBZ bereikt een onderhandelingsresultaat met de werkgevers voor een nieuwe Cao Arbo Unie voor 2021. Medewerkers krijgen een salarisverhoging van 1,6% en een thuiswerkvergoeding van € 2,50 per thuiswerkdag. Daarnaast spreken cao-partijen af een nieuw functiehuis en loongebouw te ontwikkelen. De verenigingen met leden onder deze cao (LAD en NIP) stemmen in met het resultaat.

Onderhandelingen Cao UMC opgeschort

Op 12 maart gaan de cao-partijen voor de zesde keer om tafel voor een nieuwe cao, maar de NFU ziet geen financiële ruimte voor een structurele salarisverhoging. De werkgeversorganisatie wil het SER-advies 'Werken in de zorg' en de komst van een nieuw kabinet eerst afwachten voordat ze verder wil praten. FBZ is zwaar teleurgesteld. "De NFU neemt geen verantwoordelijkheid als werkgever, maar legt die bij een nieuw kabinet", aldus FBZ-onderhandelaar Brigitte Sprokholt.

April

Alarmdag universiteiten

Docenten, onderzoekers, studenten, bestuurders en alumni van alle 14 universiteiten luiden de noodklok op 6 april om wetenschappelijk onderzoek goed te kunnen combineren met goed onderwijs. De actie is een initiatief van een brede coalitie van partijen. Ze roepen het toekomstige kabinet op structureel 1,1 miljard euro extra te investeren in wetenschappelijk onderwijs.

Mei

Geen stap verder met Cao Jeugdzorg

Op 26 mei komen cao-partijen geen stap verder voor een nieuwe cao. Voor de bonden zijn drie voorgestelde bezuinigingen onbespreekbaar: verlagen van loon in tweede ziektejaar, niet langer vergoeden van de vakbondscontributie en het vervangen van de transitievergoeding. De werkgeversorganisatie is bereid deze voorstellen 'in de koelkast' te zetten, maar wil de nullijn nog steeds niet loslaten.

Juni

Overeenstemming over verlenging Cao VVT

Op 23 juni bereiken de cao-partijen voor de Cao VVT overeenstemming over een verlenging van de huidige cao. De cao zou 31 augustus aflopen, maar wordt nu verlengd tot 31 december 2021. Daarnaast maken de cao-partijen afspraken die stoppen met werken na 45 dienstjaren en invoering van het BalansBudget snel mogelijk maken. De achterban van FBZ stemt in met de verlenging.

Nieuwe Cao UMC ver weg

Omdat er nog steeds geen zicht is op een nieuw kabinet en de werkdruk in umc's onverminderd hoog is, dringen de vakbonden aan op het hervatten van het cao-overleg. De NFU gaat op dit verzoek in, maar het levert niets op. Daarop stellen de vakbonden voor een bemiddelaar aan te stellen. Op 24 juni worden de onderhandelingen hervat onder leiding van deze bemiddelaar, maar zonder resultaat. De NFU houdt vast aan 0% 'salarisverhoging' en wil niet investeren in umc-medewerkers. FBZ beraadt zich met de andere bonden op vervolgstappen.

Update functies in FWG-systeem

In het najaar van 2021 zijn alle [gedragsdeskundige functies](#) in het FWG-systeem aangepast. Deze wijzigingen hebben betrekking op de ziekenhuizen, gehandicaptenzorg, ggz en de VVT. Door ontwikkelingen in de zorg kunnen functies inhoudelijk veranderen. Na analyse en ruggenspraak met de vakbonden en werkgeversorganisaties past Stichting FWG functiemateriaal in het FWG-systeem aan.

Over de aanpassingen in de gedragsdeskundige functies stemt FBZ nauw af met NIP, NVGzP en NVO, wat leidt tot een mooi resultaat. Daarnaast adviseert FBZ in 2021 de verenigingen NVL en BMTZ bij het opstellen van model-functiebeschrijvingen voor hun leden die werkzaam zijn in sectoren waar FWG wordt toegepast.

Juli

Start onderhandelingen nieuwe Cao Ziekenhuizen

In juli starten de onderhandelingen voor een nieuwe cao. De Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ) benadrukt meteen dat er geen ruimte is voor een structurele loonsverhoging en heeft de Tweede Kamer verzocht extra middelen te reserveren in de Rijksbegroting voor verbetering van arbeidsvoorwaarden.

Augustus

Ultimatum Cao UMC

De bonden sturen op 23 augustus een ultimatum-brief naar de NFU. De NFU krijgt tot 6 september de gelegenheid alsnog met een goed voorstel te komen. Gebeurt dat niet, dan voelen de werknemersorganisaties zich genoodzaakt collectieve acties te voeren.

September

Eindbod Cao UMC

De NFU doet een eindbod voor een nieuwe cao met een aantal positieve punten, maar er is ook een groot pijnpunt: een gedifferentieerde salarisstijging. FBZ-verenigingen leggen het eindbod voor aan hun leden. Terwijl de ledenraadpleging nog loopt, worden FBZ, FNV, LAD en CNV onaangenaam verrast als blijkt dat NU'91 akkoord gaat met het bod en de NFU met alleen NU'91 een akkoord sluit. CNV en FNV kondigen meteen daarop een zondagsdienst aan voor 28 september; FBZ kan daar niet aan meedoen omdat de ledenraadpleging nog loopt. Als op 22 september de ledenraadpleging sluit, blijkt dat een ruime meerderheid van de FBZ-achterban het eindbod afwijst.

Overleg Cao Gehandicaptenzorg van start

Op 30 september starten de onderhandelingen voor een nieuwe Cao Gehandicaptenzorg. FBZ zet onder andere in op koopkrachtverbetering, gezond en veilig werken, inschaling/functiewaardering en zeggenschap.

Acties soms onvermijdelijk

Oktober

Tweede zondagsdienst umc's

Op 26 oktober vindt een tweede zondagsdienst plaats in alle umc's. Dit keer doet FBZ ook mee. 279 afdelingen van alle umc's melden zich aan. Om duidelijk te maken dat het 5 over 12 is, wordt in de umc's om 12.05 uur twee minuten geapplaudiseerd, als knipoog naar de waardering die zorgwerknemers tijdens de eerste coronagolf kregen. De onderhandelaars van FBZ zijn in de umc's aanwezig om zorgprofessionals bij te staan.

Loonbod van 0% voor kraamzorg

Tijdens het eerste overleg voor een nieuwe Cao Kraamzorg geeft werkgeversorganisatie Bo Geboortezorg aan geen ruimte te hebben voor loonontwikkeling over 2021. Ook voor 2022 houdt ze een slag om de arm. De volgende onderhandelingsronde volgt pas als Bo Geboortezorg een nieuw mandaat heeft voor 2022. FBZ spreekt de hoop uit dat de werkgeversorganisatie de tussenliggende tijd gebruikt om te kijken hoe ze wél salarisontwikkeling over 2021 kan bieden.

Overleg nieuwe Cao VVT van start

Het cao-traject voor een nieuwe meerjarige Cao VVT gaat op 21 oktober van start. De cao-partijen willen dat de werknemer centraal staat in de nieuwe cao. Dit betekent meer regie en zeggenschap over het eigen werk. Bovendien moet de werkdruk aantoonbaar omlaag. De cao-partijen willen een volledig nieuwe, leesbare cao schrijven.

Onderhandelingen Cao Jeugdzorg stagneren

Vakbonden FNV, CNV en FBZ stellen op 26 oktober vast dat ze uit-onderhandeld zijn met Jeugdzorg Nederland. De bonden zijn bereid hun looneis te matigen om de werkgevers tegemoet te komen, maar Jeugdzorg Nederland wil niet bewegen. Voorafgaand aan de onderhandelingen voeren honderden jeugdzorgwerknemers online actie via de hashtag #JeugdzorgVerdientBeter.

Kraamverzorgenden starten petitie voor betere cao

De onderhandelingen voor de nieuwe Cao Kraamzorg zijn voorlopig opgeschort. "Onderhandelen heeft pas zin als Bo Geboortezorg nieuw mandaat ophaalt en met een serieus loonbod komt", zegt FBZ-onderhandelaar Robert Barendse. Een groep kraamverzorgenden start een petitie, om werkgevers duidelijk te maken dat er iets moet gebeuren om de kraamzorg aantrekkelijker te maken.

In 2021 worden 66 sociaal plannen gesloten. Met de meeste werkgevers van zorginstellingen lukt het in goed overleg tot een sociaal plan te komen, waarin de arbeidspositie van werknemers voor (toekomstige) reorganisaties zo goed mogelijk is geregeld. In totaal worden 6.663 leden bij 61 instellingen geconsulteerd.

Alle sociaal plannen, overdrachtsprotocollen, sociaal convenanten en andere regelingen staan vanaf september overzichtelijk op een rij op de [website van FBZ](#).

November

Bonden stellen ultimatum voor nieuwe Cao Jeugdzorg

Met een ultimatumbrief aan Jeugdzorg Nederland doen de vakbonden een uiterste poging tot overeenstemming te komen over een nieuwe Cao Jeugdzorg. Helaas geeft Jeugdzorg Nederland niet thuis, waarop jeugdzorgwerknemers op de eerste actiedag van FNV, CNV en FBZ op 11 november tijdens Sint Maarten een lichtjestocht lopen. Daarnaast wordt een actietraject voorbereid.

Actiedruk leidt tot doorbraak: akkoord Cao UMC

Na de tweede zondagsdienst in de umc's wordt een derde stakingsdag op 25 november aangekondigd. De druk leidt tot een uitnodiging van de NFU om in overleg te gaan. In de nacht van 11 op 12 november sluiten FBZ, FNV en CNV een akkoord met de NFU en NU'91. Dit akkoord vervangt het akkoord uit september en bevat belangrijke verbeteringen. Zo komt er een structurele in plaats van incidentele loonsverhoging over 2021 voor iedereen en worden concrete afspraken gemaakt over het terugdringen van de werkdruk. Daarnaast is een aantal inhoudelijke punten uit de inzet van FBZ in dit akkoord gerealiseerd. De salaristijging is nog steeds gedifferentieerd. Ondanks deze gedifferentieerde loonstijging stemt een ruime meerderheid van de FBZ-achterban in met het akkoord.

December

Sinterklaasactie voor goede Cao Jeugdzorg

FBZ zet samen met de aangesloten jeugdzorgverenigingen een Sinterklaasactie op.

Jeugdzorgprofessionals kunnen een gedicht aanbieden aan hun werkgever. Hierin legt de Sint haar-fijn uit aan Jeugdzorg Nederland wat nou eigenlijk goed werkgeverschap inhoudt. Werkgevers hebben immers hetzelfde belang als de Sint: aandacht en goede zorg voor onze jeugd.

Uitslag petitie Cao Kraamzorg

Op 9 december bieden werknemers in de kraamzorg aan Bo Geboortezorg de uitslag van de petitie aan. Maar liefst 4.000 hebben de petitie getekend. De werknemers geven daarmee het signaal af dat werkgevers een passend loonbod moeten doen waaruit waardering blijkt.

Akkoord nieuwe Cao Arbo Unie

Op 17 december wordt een akkoord bereikt voor een nieuwe Cao Arbo Unie voor 2022. Werknemers krijgen onder meer een salarisverhoging van 2,5% en een thuiswerkvergoeding van 2 euro netto per werkdag. Daarnaast wordt de eindejaarsuitkering verhoogd van 2,5 naar 3%.

Akkoord nieuwe Cao GGZ

Op 20 december bereiken de cao-partijen na vier onderhandelrondes een akkoord voor een nieuwe Cao GGZ. Gezien de beperkte financiële ruimte is FBZ blij dat het is gelukt tot een meerjarige cao te komen (1 december 2021 t/m 31 december 2024), die belangrijke aanknopingspunten biedt om de werkdruk structureel aan te pakken. Liefst had FBZ een hoger loonbod gezien, maar een salarisverhoging van drie maal 2% in drie achtereenvolgende jaren is het hoogst haalbare resultaat.

Overleg Cao Ziekenhuizen geklapt

Het overleg over de nieuwe Cao Ziekenhuizen verloopt steeds moeizamer. Op 17 december doet de NVZ een voorstel voor de loonparagraaf, waarbij bepaalde groepen er in koopkracht flink op vooruit zouden gaan ten koste van andere zorgprofessionals. FBZ start daarop een petitie, die door 4.200 zorgprofessionals wordt getekend. Op 24 december wordt een extra overleg ingelast, waarbij de NVZ wel beweegt, maar onvoldoende, waarna het overleg klapt. De bonden gaan in beraad.

Arbeidsvoorwaarde pensioen in de schijnwerpers

In het pensioenakkoord van 2019 is afgesproken dat Nederland overgaat naar een ander pensioenstelsel. In het nieuwe systeem beweegt de pensioenopbouw meer mee met de economische ontwikkelingen. Ook komt het individueel opgebouwde vermogen meer centraal te staan in plaats van de einduitkering. Het nieuwe stelsel moet ervoor zorgen dat het pensioen toekomstbestendig blijft, ook met een vergrijzende bevolking. De ingangsdatum van de nieuwe pensioenwet is gepland op 1 januari 2023. Op 1 januari 2027 moeten alle pensioenfondsen over zijn naar het nieuwe pensioensysteem. Dat betekent dat pensioenfondsen nu al keuzes moeten maken om de overgang voor te bereiden.

Januari

Advies over governance PFZW

PFZW wil een nieuwe commissie instellen waarin sociale partners afspraken maken over de inhoud van de pensioenregeling en de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel: de Commissie Arbeidsvoorwaarde Pensioen (CAP). Het baart FBZ zorgen of de onafhankelijkheid ten opzichte van het bestuur wel goed genoeg geregeld is. Verder wil het bestuur af van de bovenwettelijke advies- en goedkeuringsrechten van de Pensioenraad. FBZ vindt het niet verstandig om in een tijd waarin veel verandert, de bevoegdheden van het verantwoordingsorgaan in te perken. Ze vraagt advies aan Blom Advocaten en stuurt dit advies naar de Pensioenraad.

Februari

Waarborg pensioenwaarde

FBZ geeft in een reactie op de internetconsultatie Wetsontwerp toekomst pensioenen aan dat het nieuwe pensioenstelsel goede aanknopingspunten biedt om vertrouwen in het pensioen te behouden. Maar dit lukt alleen als kortingen van pensioenen en het negatief bijstellen van pensioenverwachtingen op de korte termijn worden voorkomen. FBZ vindt het verstandig dat er een omslag komt van doorsneepremie naar een contract op basis van een leeftijdsonafhankelijk premiepercentage, maar hecht wel aan behoud van mogelijkheden voor collectieve risicodeling en solidariteit om pech- en gelukgeneraties te voorkomen.

April

Eerste keuzes nieuwe pensioenstelsel

Vooruitlopend op het nieuwe pensioenstelsel polst PFZW via ‘consultatiegesprekken’ alvast welke kant sociale partners op willen. FBZ laat weten dat ze nog geen definitief standpunt kan bepalen, omdat de Wet toekomst pensioenen nog niet is vastgesteld en omdat straks sociale partners over de keuzes gaan en niet het bestuur. Voor een definitieve keuze is bovendien meer informatie nodig over hoe de verschillende contracten uitwerken voor bepaalde leeftijds- en inkomensgroepen. Wel geeft FBZ aan op basis van de huidige informatie het meest te voelen voor de solidaire regeling: het ‘Nieuwe Pensioen Contract’ (NPC). Ook bij ABP kiezen sociale partners voor het solidaire NPC. Binnen het Ambtenarencentrum (AC) steunt FBZ deze keuze.

Voorkom
pech- en gelukgeneraties

Juli

ABP kiest nieuw bestuursmodel

Het ABP-bestuur besluit vanaf 1 januari 2022 een nieuw bestuursmodel te hanteren: het 'omgekeerd gemengd model'. Daarbij gaan sociale partners alleen nog over strategie en beleid. De dagelijkse leiding van het fonds komt in handen van drie uitvoerend bestuurders, die los staan van sociale partners. FBZ stemt binnen het Ambtenarencentrum (AC) tegen deze wijziging, maar zowel binnen het AC als binnen het bestuur en het verantwoordingsorgaan is een meerderheid voor. Het nieuwe bestuursmodel is dus per 1 januari 2022 een feit.

PFZW en ABP

Het merendeel van onze achterban is aangesloten bij pensioenfonds PFZW of pensioenfonds ABP. FBZ oefent landelijk invloed uit op het pensioen. We zitten in de pensioenraad van PFZW en in beginsel in het bestuur, vanaf 1 januari 2023 op een gedeelde zetel. Daarnaast zit FBZ in het bestuur van uitvoeringsorganisatie PGGM. Via het Ambtenarencentrum (AC) zijn we vertegenwoordigd in het verantwoordingsorgaan van ABP en in de Pensioenkamer (overleg van werkgevers en vakbonden over de inhoud van de regeling).

Solidaire pensioenregeling
lijkt beste keus

September

Vragen over fossiele beleggingen

Het pensioenfonds voor de horeca en pensioenfonds PME stopt met beleggingen in fossiele brandstoffen. De achterban wil weten hoe dit zit bij PFZW. FBZ stelt hier in de Pensioenraad vragen over en dringt aan op betere communicatie. Het PFZW-bestuur belooft zowel het beleid als de communicatie tegen het licht te houden. Het ABP besluit in oktober om beleggingen in fossiel binnen een paar jaar volledig af te bouwen.

Getouwtrek om bestuurszetel PFZW

Het PFZW-bestuur wil van 12 naar 10 bestuurszetels. FBZ is verrast, want deze discussie zou pas over twee jaar plaatsvinden. Inkrimping betekent minder zetels voor vertegenwoordigers van werknemers. Zonder dit te onderbouwen, bepaalt het PFZW-bestuur dat FBZ haar bestuurszetel moet delen met NU'91. FBZ legt zich hier niet bij neer: FBZ heeft een unieke achterban die door geen enkele andere vakbond wordt vertegenwoordigd. Qua actieve leden is FBZ bovendien groter dan het CNV. Kortom, FBZ wil een eigen zetel in het bestuur behouden en vraagt het bestuur het besluit terug te draaien. Het PFZW-bestuur is daartoe niet bereid. Daarop doet PFZW een aanbod voor mediation: vakbonden kunnen binnen twee weken zelf met een andere oplossing komen, maar het aantal zetels staat wel vast. Door de tijdsdruk en de randvoorwaarde (zetel inleveren) blijkt een andere oplossing niet mogelijk. De discussie krijgt een nieuwe wending als volgens de definitieve statuten van PFZW blijkt dat FBZ niet alleen per 1 januari 2023 een zetel moet delen met NU'91, maar dat ze haar eigen zetel al per 1 januari 2022 verliest. Dit betekent dat FBZ in 2022 op geen enkele wijze vertegenwoordigd zou zijn in het bestuur van PFZW. Dit vindt FBZ niet in lijn met het besluit van het bestuur en onaanvaardbaar voor haar achterban. Ondanks een brandbrief naar de Pensioenraad keurt de meerderheid de statuten goed. FBZ spant een kort geding aan.

8,5
voor juridische
dienstverlening

Oog voor individuele werknemersbelangen

In 2019 begonnen we een pilot met individuele juridische dienstverlening voor 1.000 leden van drie verenigingen. Sindsdien besloten tal van verenigingen hun leden onze dienstverlening aan te bieden. Nu, drie jaar later, kunnen 26.000 zorgprofessionals van 14 verenigingen rechtstreeks voor raad en daad terecht bij onze arbeidsjuristen. De dienstverlening blijkt in een grote behoefte te voorzien.

Leden van deze partners kunnen rechtstreeks terecht bij FBZ Rechtshulp:

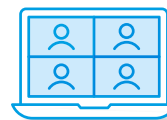
- **BMTZ** Vereniging voor Biomedisch Technologen in de zorg
- **KNMT** Koninklijke Nederlandse Vereniging tot Bevordering der Tandheelkunde
- **KNGF** Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie
- **NAPA** Nederlandse Associatie Physician Assistants
- **NVD** Nederlandse Vereniging van Diëtisten
- **NVBMH** Nederlandse Vereniging voor Bachelor Medisch Hulpverleners
- **NVKFM** Nederlandse Vereniging van Klinisch Fysisch Medewerkers
- **NVL** Nederlandse Vereniging van Lactatiekundigen
- **NVO** Nederlandse vereniging van Pedagogen en Onderwijskundigen
- **GVVZ** Vereniging van Geestelijk Verzorgers
- **VKGL** Vereniging Klinisch Genetische Laboratoriumdiagnostiek
- **VMDG** Vereniging voor Moleculaire Diagnostiek in de Gezondheidszorg
- **VvOCM** Vereniging van Oefentherapeuten
- **VVP** Vereniging van psychodiagnostisch werkenden

Leden in dienstverband kunnen direct bij onze juristen terecht voor juridische ondersteuning. Zorgprofessionals weten goed de weg naar FBZ Rechtshulp te vinden. Met de groei van het aantal professionals dat ervan gebruik kan maken, is het aantal vragen en dossiers fors toegenomen. Om zorgprofessionals meer bewust te maken dat ze voor een scala van issues aan de bel kunnen trekken, publiceren we geregeld een praktijkcasus in de vorm van storytelling. Het is altijd het meest gelezen item in onze nieuwsbrief. Dat heeft effect: direct na publicatie komen nieuwe vragen over dit onderwerp binnen.

Waarover vragen leden hulp?

Top 3 meeste vragen en kwesties is:

- Arbeidsovereenkomst
- Functiewaardering
- Ziekte en re-integratie

225
zorgprofessionals doen
mee aan FWG-webinar

FWG is hot issue

We organiseren soms een interactief webinar over veelvoorkomende vragen, zodat een grote ledengroep effectief kan worden 'bijgepraat'. Functiewaardering (FWG) blijkt een hot issue waar een grote ondersteuningsbehoefte ligt. Begin juli organiseren we een webinar voor zorgprofessionals die onder cao's vallen die FWG gebruiken. Van de 225 deelnemers heeft 95% te maken (of gehad) met een FWG-kwestie. Nog voor het webinar stellen deelnemers al ruim 100 vragen; de meest dringende worden direct opgepakt door onze arbeidsjuristen. Veel vragen worden tijdens het webinar plenair behandeld door FWG-expert Maaïke Langerak en arbeidsjurist Marlies Welschen. Ook na het webinar blijft het FWG-vragen regenen.

Tevreden klanten

Om na te gaan in hoeverre zorgprofessionals tevreden zijn, doen we periodiek klanttevredenheids-onderzoek. Leden waarderen de dienstverlening in 2021 met een 8,5. Dit mooie rapportcijfer bevestigt onze ambitie om zorgprofessionals zo goed mogelijk bij te staan.

Gezond en veilig werken belangrijker dan ooit

Gezond en veilig werken is een van onze speerpunten. In verband met COVID-19 is het ziekteverzuim hoog, maar neemt ook de psychische belasting van zorgprofessionals toe. Door de druk op de zorg krijgen veel werknemers onvoldoende tijd om verlof op te nemen of overwerk te compenseren. Verder blijken ongewenst gedrag en agressie aan de orde van de dag. FBZ vraagt op tal van momenten en niveaus aandacht voor gezond en veilig werken.

Werkdruk in alle
zorgsectoren omlaag

Voldoende hersteltijd
belangrijk

Januari

Verlofsparen en eerder stoppen met werken in de gehandicaptenzorg

Nu het wetsvoorstel 'Eerder stoppen met werken en verlofsparen' is aangenomen door de Eerste Kamer, kunnen werkgevers en werknemers op individueel niveau afspraken maken over verlofsparen en/of eerder uittreden. Cao-partijen bij de Gehandicaptenzorg stellen een werkgroep in die onderzoekt hoe hier in de gehandicaptenzorg invulling aan kan worden gegeven. De werkgroep kijkt ook naar de mogelijkheden die het pensioenakkoord biedt voor eerder stoppen met werken voor werknemers met een zwaar beroep.

Ze willen tot afspraken komen die op de langere termijn bijdragen aan duurzame inzetbaarheid en die op korte termijn mogelijkheden bieden voor werknemers die eerder willen stoppen met werken en die zich onvoldoende hebben kunnen voorbereiden op doorwerken tot de verhoogde pensioenleeftijd.

Februari

Meer ruimte voor ziekenhuismedewerkers voor opnemen wettelijke verlofuren

Werknemers in algemene ziekenhuizen die tot 1 juli 2021 niet in de gelegenheid zijn hun wettelijke verlofuren op te nemen vanwege de coronadrukte, kunnen hun resterende wettelijke verlofuren van 2020 nog tot het eind van het jaar opnemen. Dat spreken de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ) en de vakbonden af. FBZ en de andere bonden hadden hierop aangedrongen gezien de enorme werkdruk in de ziekenhuizen.

Onze speerpunten:

- Voldoende hersteltijd bij onregelmatige dienst
- Begrenzing nachtdiensten voor oudere werknemers
- Vermindering van werkdruk en terugdringen administratieve lasten
- Goed kunnen combineren van werk met thuis en mantelzorg
- Invoering van levensfasebeleid en generatiepact
- Tegengaan van grensoverschrijdend gedrag

April**Halt aan ongewenst gedrag**

FBZ reageert op een onderzoek in opdracht van PGGM&Co en het ministerie van VWS, waaruit blijkt dat bijna driekwart van de zorgprofessionals het afgelopen jaar te maken had met ongewenst gedrag van patiënten/cliënten. Daarnaast ervaaarde 44% ongewenst gedrag van familie/bezoekers van patiënten en 26% van collega's of leidinggevenden. FBZ vindt de uitkomsten zorgelijk en spreekt de hoop uit dat er heel snel een vervolgplan komt. "We zullen zelf ook actief participeren in de verschillende programma's om te monitoren dat dit thema blijvend op de agenda staat", aldus FBZ-voorzitter Maarten Faas.

Juni**Regeling verschoven diensten Cao Ziekenhuizen ongewijzigd verlengd**

Op verzoek van de bonden wordt de regeling voor verschoven diensten ongewijzigd verlengd: voor het verschuiven blijft een termijn gelden van 72 uur (en niet 24 uur). De regeling zou per 1 juli komen te vervallen bij het aflopen van de Cao Ziekenhuizen, maar wordt nu verlengd tot 1 januari 2022. De bonden vinden dit van belang gezien de grote drukte in de ziekenhuizen vanwege de inhaalzorg.

November**FBZ tegen verplichte vaccinatie**

Naar aanleiding van geluiden uit België over een verplichte COVID-19 vaccinatie voor zorgprofessionals laat FBZ weten tegen een verplichting te zijn. "We zijn groot voorstander van vaccineren, maar het moet voor iedereen een eigen keuze blijven", aldus FBZ-voorzitter Maarten Faas. Verplichting zou inbreuk maken op een aantal grondrechten. Bovendien vindt FBZ zo'n maatregel disproportioneel, omdat het doel dat je met zo'n wettelijke ingreep nastreeft ook met andere maatregelen kan worden bereikt, zoals het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen.

Meer zeggenschap voor zorgprofessionals

Betrokkenheid, voldoening en werkplezier hangen in grote mate samen met de manier waarop het werk is georganiseerd. Het is daarom belangrijk dat zorgprofessionals een goede positie hebben en kunnen meepraten of betrokken zijn bij veranderingen in beleid of de koers van de organisatie.

Het aantal leden in de OR groeide wederom gestaag. Zo'n 80 zorgprofessionals vanuit de verschillende beroepsverenigingen hebben nu een zetel in de OR. Meestal betekent kandidaatstellen automatisch een plek in de OR. Slechts een paar keer per jaar zijn er meer kandidaten dan zetels. Bij de verkiezingen zetten we een promotiecampagne in. Succesvolle strategie om te zorgen dat een lid in de OR komt blijkt het geven van een stemadvies aan de leden van de FBZ-verenigingen die bij de

instellingen werken. Bij 192 instellingen ontvingen 13.415 leden een oproep om zich namens FBZ kandidaat te stellen. In 2021 hebben zich opnieuw tientallen leden gekandideerd die nu ook een plek in de OR hebben en zo inspraak hebben bij het beleid van hun instelling. De regio-onderhandelaars en OR-leden weten elkaar te vinden. Zo komen signalen snel op de goede plaats, en kunnen we ze zo nodig op de juiste plek adresseren.

Bij **192** instellingen ontvingen **13.415** leden een oproep om zich namens FBZ kandidaat te stellen

Maatregelen noodzakelijk voor de arbeidsmarkt

Door het oplopende ziekteverzuim dat met ruim 8% een absolute recordhoogte bereikte en toenemende personeelstekorten – naar schatting een tekort van 135.000 arbeidskrachten in 2031 – zal de werkdruk van het zorgprofessionals toenemen. Als je daarbij optelt dat **43% van de jonge werknemers** binnen twee jaar de zorg verlaat, is duidelijk dat alles op alles gezet moet worden om de personeelstekorten terug te dringen. Een greep uit de ontwikkelingen.

Geef zorgprofessionals meer zeggenschap

Januari

Aantrekkelijke Jeugdzorgsector

Het Platform Arbeidsmarkt Jeugdzorg waar FBZ deel van uitmaakt, werkt aan een aantrekkelijke sector met sterke organisaties waar werknemers graag willen (blijven) werken. Om dat te realiseren, worden producten, diensten, tools en trainingen ontwikkeld onder het label 'Jeugdzorg Werkt!'. Het platform start daarnaast een onderzoek om te inventariseren waar werkgevers en werknemers behoefte aan hebben.

Zorgsector moet aantrekkelijker worden

FBZ reageert op de discussienota 'Zorg voor de toekomst' van VWS. FBZ vindt dat er onvoldoende focus ligt op de randvoorwaarden om werken in de zorg aantrekkelijker te maken. Zonder voldoende en gemotiveerde zorgwerknemers staan de toegankelijkheid en kwaliteit van de zorg onder druk. Ze roept VWS op om meer oog te hebben voor de hoge uitstroom en het hoge ziekteverzuim. De 'sleutel' om zorgprofessionals gemotiveerd te houden, is hen meer zeggenschap te geven. FBZ pleit daarom voor professionele adviesraden in alle zorginstellingen.

Betere arbeidsvoorwaarden
voor alle zorgprofessionals

Februari

Van Ark: geen extra loonsverhoging voor zorgmedewerkers

Hoewel een meerderheid van de Tweede Kamer instemt met een motie voor betere arbeidsvoorwaarden voor zorgmedewerkers, laat demissionair minister van Ark (Medische Zorg) de Kamer weten niet met een extra loonsverhoging te komen; dat is aan een volgend kabinet. FBZ had gehoopt dat het kabinet nu zou doorpakken en laat in een reactie weten teleurgesteld te zijn: goede arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden zijn juist nu van groot belang.

Maart

Grote Zorgdebat

In aanloop naar de Tweede Kamerverkiezingen vindt op 8 maart het Grote Zorgdebat plaats, dat online kan worden gevolgd. FBZ is een van de partners die dit debat organiseert. Kandidaat-Kamerleden debatteren over de toekomst van de zorg aan de hand van vier onderwerpen: preventie, digitale zorg, overheidsregie en arbeidsmarkt. In aanloop naar het debat schrijft FBZ-voorzitter Maarten Faas een blog op Skippy, waarin hij ervoor pleit de zorgsector aantrekkelijker te maken.

Tien uitgangspunten voor toekomstbestendige ouderenzorg

Twaalf organisaties, waaronder FBZ, presenteren de 'Tien uitgangspunten voor toekomstbestendige ouderenzorg'. Ze pleiten onder meer voor een duidelijke focus op de behoefte van ouderen en hun omgeving, met oog voor kwaliteit van leven. Daarnaast roepen ze de politiek op tijdig te investeren in het aantrekken van meer werknemers in de ouderenzorg. Om in 2040 dezelfde zorg te kunnen bieden aan het toenemende aantal 75-plussers, moet het aantal ouderenzorg-banen namelijk verdubbelen naar 700.000.

Mei

SER-advies 'Aan de slag voor de zorg'

Er moet structureel extra budget komen voor betere beloning in de zorg: dat adviseert de SER aan het kabinet in het rapport 'Aan de slag voor de zorg'. FBZ hoopt dat een nieuw kabinet bij meer geld voor verbetering van de arbeidsvoorwaarden kijkt naar alle zorgprofessionals. De focus ligt nu vaak op verpleegkundigen en verzorgenden, terwijl de werkdruk en personeelstekorten ook bij veel andere beroepen speelt. Verder geeft ze aan blij te zijn met het advies van de SER om het zorgsysteem meer te baseren op vertrouwen en professionele autonomie.

SER-advies voor de jeugdzorg

De SER publiceert het advies 'Jeugdzorg: van systemen naar mensen, tien aanbevelingen voor de korte termijn', waarvoor FBZ ook input heeft gegeven. Om de meest urgente problemen in de jeugdzorg te verlichten adviseert de SER onder meer de professionele autonomie van jeugdprofessionals te versterken en ouders en jongeren meer inspraak te geven.

Juni

SER-advies terugdringen flex

Werkgevers en vakbonden in de SER brengen gezamenlijk advies uit over hervorming van de arbeidsmarkt. Terugdringen van flex is hier een belangrijk onderdeel van. FBZ is blij met het advies. De SER adviseert uitzendkrachten eerder in vaste dienst te laten komen, oproepcontracten af te schaffen en strengere regels te maken voor zzp'ers om schijnzelfstandigheid tegen te gaan. Daar tegenover blijft de ontslagbescherming voor vaste in stand, evenals de loondoorbetaling bij ziekte. FBZ vindt het wel jammer dat interne flexibiliteit – dus bij de werkgever zelf – in het advies onderbelicht blijft.

September

Open brief aan kabinet om te investeren in zorgprofessionals

Vakbonden, waaronder FBZ, en werkgeversorganisaties in de zorg roepen het demissionaire kabinet in een [open brief](#) op nu te investeren in zorgprofessionals. Ondanks stapels rapporten die aantonen dat de rek eruit is, komt het kabinet tot nu toe financieel niet over de brug. De werknemers- en werkgeversorganisaties willen onder andere een marktconforme beloning en ruimte (tijd én geld) voor ontwikkeling en scholing.

Extra geld voor middengroepen in de zorg

In reactie op de begroting die op Prinsjesdag wordt gepresenteerd, geeft FBZ aan het jammer te vinden dat investeringen in de zorg opnieuw op de lange baan worden geschoven terwijl de personeelstekorten in de zorg oplopen en het ziekteverzuim enorm is. De roep om meer aandacht voor de zorg blijft niet onopgemerkt. Onder druk van de Tweede Kamer kondigt het kabinet na de algemene beschouwingen aan 675 miljoen euro extra te investeren in salarissen in de middengroepen van zorgmedewerkers. Een goede eerste stap, vindt FBZ, al is voor koopkrachtbehoud van alle medewerkers en het aanpakken van werkdruk meer nodig.

Oktober

Aanpak zorgarbeidsmarkt: van papier naar praktijk

Alle adviezen wijzen dezelfde richting op, maar zetten nog onvoldoende aan tot verandering om de arbeidsmarktproblemen het hoofd te bieden. De uitdaging is de beoogde verandering van papier naar praktijk te brengen. Dat adviseert de Adviescommissie Werken in de Zorg aan het kabinet. Drie lijnen van het actieprogramma Werken in de Zorg zijn leidend: meer kiezen voor de zorg, beter leren in de zorg en anders werken in de zorg. FBZ kan zich vinden in de lijn van het advies en wil de visie verder uitdiepen met de beroepsverenigingen.

December

FBZ reageert op regeerakkoord

Op 15 december wordt het nieuwe regeerakkoord gepresenteerd. Hierin zit geen extra geld voor zorgpersoneel. FBZ vindt dit onbegrijpelijk in het licht van de enorme personeelstekorten en hoge werkdruk.

Arbeidsmarktfondsen

Via de arbeidsmarktfondsen stimuleren FBZ en de andere sociale partners initiatieven die de hele branche ten goede komen. Wat ons betreft draait het om projecten die op lange termijn het werk in de zorg gezond, veilig en aantrekkelijk houden, zodat zorgprofessionals ook in de toekomst professioneel en met plezier hun werk kunnen blijven doen. Denk aan projecten met het oog op vermindering van werkdruk, op peil houden van kennis en vaardigheden, bevorderen van de instroom of juist behoud van ervaren krachten.

Over de organisatie

FBZ heeft een vierkoppig Bestuur. De Algemene Vergadering bestaat uit vertegenwoordigers van alle aangesloten verenigingen. [Lees meer of bekijk de actuele samenstelling](#)

Bestuur

Maarten (M.) Faas, voorzitter
Milena (M.) Babovic, algemeen bestuurslid
Theo (Th. P.M.) van der Bom, penningmeester
Corien (C.M.) van der Haar, algemeen bestuurslid

Algemene Vergadering

In 2021 waren er de volgende vertegenwoordigers:
Koen (K.J.) Snijders, BMTZ • Birgit (B.J.) Wezelenburg, Ergotherapie Nederland • Irene (I.M.F.) Rentenaar, FVB • Henk (H.) Aartsma, FVB • Willemijn (W.E.) Caron, KNGF • Albert Jan (A.J.) Rijnsburger, KNMT • Anouk (A.) Olsthoorn, KNOV • Theo (T.) Haasdijk, LAD • Gea (G.T.) Vije-Renken, NAPA MAART TOT SEP 2021 • Yvette (Y.T.A.) Troe, NAPA • Nicole (N.) Janssen, NIP • Nieske (N.B.) Winters, NIP tot aug 2021 • Melanie (M.I.) Bouwknecht, NIP AUG TOT NOV 2021 • N.I. (Iris) Koopmans, NIP VANAF NOV 2021 • Stefan (S.) van Gorsel, NVBMH • W.J.J. (Nina) Verrips, NVBMH VANAF APRIL 2021 • B.A.E.M. (Bianca) Rootsart, NVD TOT FEB 2021 • Marteke (M.A.) van Beek, NVD VANAF FEB 2021 • Willeke (W.) Brinkman, NVGzP • Joost (J.) Kamoschinsky, NVGzP TOT DEC 2021 • Anne (A.M.) Wisman, NVGzP VANAF DEC 2021 • Jan (J.H.L.) Weterings, NVKFM • Karin (K.E.) Tiktak, NVL TOT JUNI 2021 • J. (Jessie) van Dijk, NVL TOT JUNI 2021 • Teddy (T.) Roorda, NVL • Jilke (J.) Hageman, NVLF • Gertjan (G.P.J.) Sinke, NVLF TOT JAN 2021 • Marliek (M.) Schulte, NVLF VANAF FEB 2021 • Marjolein (W.J.) Stigter, NVM-mondhygiënist • Frank (F.) Rem, NVO TOT APRIL 2021 • Marlies (M.) Post, NVO VANAF APRIL 2021 • Sophie (S.) van den Bosch, NVO VANAF DEC 2021 • Pino (P.J.) Poddighe, VKGL • Marten (M.) Tel, VGVZ TOT DEC 2021 • Bert (E.G.) Visser, VHP-Zorg • Monique (M.) Oostra, VMDG • Saskia (S.A.G.M.) Cillessen, VMDG • Viola (V.) Zegers, VvOCM

Bureau FBZ *(per 31 december 2021)*

Directeur

Caroline van den Brekel

Team onderhandelaars

Robert Barendse • Lilian de Groot • José Klerks • Rob Koster • Joyce Kuijpers • Maaïke Langerak • Jan Willem Le Febre • Brigitte Sprokholt • Chris van der Vliet

Beleidsadviseur

Heleen de Boer

Juristen

Annette Borgers • Marlies Welschen

Team Communicatie

Marjolein Dekker • Julia Hamel • Corrie Kooijman

Team finance/ledenbeheer/secretariaat

Samantha van Dijkhuizen • Suzanne Jellema • Miranda Meurs • Daniël Reinsma • Yvonne Stufano